

BOSNA I HERCEGOVINA
БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
BOSNIA AND HERZEGOVINA

URED ZA REVIZIJU FINANSIJSKOG POSLOVANJA INSTITUCIJA BiH
URED ZA REVIZIJU FINANSIJSKOG POSLOVANJA INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ФИНАНСИЈСКОГ ПОСЛОВАЊА ИНСТИТУЦИЈА БиХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

Musala 9, 71 000 Sarajevo, Tel/Fax: ++ 387 (0) 33 26 47 40, www.revizija.gov.ba, e-mail: saibih@bih.net.ba

Број:

**ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ
ТУЖИЛАШТВА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ЗА 2003. ГОДИНУ**

Сарајево, јуни 2004. године

САДРЖАЈ

1.	МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА	3
2.	НАЛАЗИ РЕВИЗИЈЕ И ПРЕПОРУКЕ	4
2.1.	Систем интерних контрола	4
2.1.1.	Правила и процедуре трошења	4
2.1.2.	Информациони систем	4
2.2.	Буџет и извршење буџета	6
2.3.	Рачуноводство	7
2.3.1.	Финансијски извјештаји	7
2.3.2.	Набавка средстава	7
2.4.	Попис средстава и извора средстава	8
3.	КОРЕСПОНДЕНЦИЈА	9

1. МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА

- 1.1. Канцеларија за ревизију финансијског пословања институција Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Канцеларија за ревизију) извршила је ревизију финансијских извјештаја (укључујући и одлуке руководства) и финансијског пословања **Тужилаштва Босне и Херцеговине** (у даљњем тексту: Тужилаштво) за финансијску 2003. годину. Ревизија је извршена у два периода: од 02.10. до 05.10.2003. године претходна ревизија и од 22.05. до 27.05.2004. године завршна ревизија

У надлежности је Канцеларије за ревизију, сходно општеприхваћеним ревизионим стандардима (стандарди Међународне организације врховних ревизионих институција – INTOSAI, објављеним у 'Службеном гласнику БиХ', бр. 05/01) извршити ревизију финансијских извјештаја с циљем процјењивања јесу ли она представљена на фер и истинит начин.

- 1.2. Руководство Суда одговорно је за ефикасно пословање које треба бити у сагласности са законском регулативом, а укључује и подношење поузданих извјештаја о пословању у годишњем финансијском извјештају.

- 1.3. Одговорност Канцеларије за ревизију се своди на изражавање мишљења о тим извјештајима на основу проведене ревизије. Сходно члану 13. став 4. Закону о ревизији финансијског пословања институција БиХ ('Службени гласник БиХ', бр.17/99) наша је обавеза да извијестимо:

- да ли су рачуни састављени у складу с важећом законском регулативом;
- да ли годишњи извјештаји представљају тачан и истинит приказ пословања током године и стања на крају године;
- о економичности, ефикасности и ефективности којом су организације користиле јавна средства у обављању својих функција.

Ревизија је била планирана и изведена с циљем постизања разумних основа за процјену да ли финансијски извјештаји приказују стања фер и истинито. Стога је ревизија испитивала узорке значајних трансакција и одлука управе Тужилаштва. Ревизијом је обухваћена примјена законских и других прописа, организација, те финансијско-рачуноводствено пословање Тужилаштва.

Сматрамо да ревизија коју смо обавили пружа разумну основу за изражавање нашег мишљења.

Канцеларија за ревизију за финансијске извјештаје Тужилаштва за 2003. годину изражава негативно мишљење због ниже наведених ставова:

- Вриједност средстава и извора средстава исказана у извјештају 'Биланс стања' потцијењена је за непрокњижене набавке и донације сталних средстава у 2003. години у износу од 278.581,17 КМ (тачка 2.3.2);
- Систем интерних контрола којима се обезбјеђује ефикасност и економичност финансијског пословања Тужилаштва у 2003. години није био на задовољавајућем нивоу (тачка 2.1.);
- Правила и критерији којима се регулишу поједини трошкови нису донесени и усвојени као писане процедуре којима се постиже већа економичност и ефикасност у трошењу јавног новца (тачка 2.1.1.);
- Набавке појединих капиталних средстава књижене су погрешно на терет трошкова умјесто на стална средства (тачка 2.3.1.).

2. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ

2.1. Систем интерних контрола

Ревизијом пословања Тужилаштва установили смо одређене недостатке у систему интерних контрола у дијелу који се односи на: доношење потребних интерних правила којима се регулише трошење јавног новца, недостајуће писане процедуре које се односе на функционисање ИТ система, примјену прописа који дефинишу област набавки и примјену рачуноводствених стандарда и начела.

Имајући у виду значај система интерних контрола руководства као скупа поступака и мјера које осигуравају тачност и правилност евидентирања финансијских трансакција, њихову пуну усклађеност са законима и прописима, желимо скренути пажњу да наведени недостаци имају утицаја на финансијско пословање и поузданост годишњих финансијских извјештаја Тужилаштва.

2.1.1. Правила и процедуре трошења

Тужилаштво нема усвојена правила и процедуре којима се регулишу поједине категорије трошкова, као што су трошкови за кориштење службеног возила, трошкови репрезентације, правне и преводилачке услуге, употреба фиксних и мобилних телефона, те набавку и употребу стручне литературе. Правила потрошње дефинишу критерије и поступке којима се стичу права на остваривање, евидентирање и контролу насталих трошкова од овлаштених лица.

Ревизија препоручује Тужилаштву да одмах приступи доношењу интерних правила, којима се регулишу критерији и процедуре трошења јавног новца, појединачно за све значајније врсте трошкова. Јасним и прецизним регулисањем трошкова на којима се могу постићи евентуалне уштеде, те досљедном примјеном усвојених процедура, постиже се економичније и ефикасније пословање.

Ревизија је утврдила да је Тужилаштво исплатило накнаду за годишњи одмор у два наврата. Први дио исплаћен је по Одлуци о исплати накнаде за годишњи одмор број: 175/03 од 01.07.2003. године у износу од 1.500 КМ по запосленом уз образложење да Тужилаштво цијени тежину укупне друштвено економске ситуације у земљи. Други дио регреса исплаћен је по Одлуци о исплати разлике накнада за годишњи одмор за 2003. годину број: 395/03 од 28.11.2003. године, према којој је разлика накнаде исплаћена само тужиоцима, а не и административном особљу.

Ревизија сматра да овакав начин исплате регреса није у складу са Одлуком Савјета министара и није транспарентан. Канцеларија за ревизију препоручује Тужилаштву да убудуће одлуке Савјета министара досљедно примјењује.

2.1.2. Информациони систем

Провјером и тестирањем информационог система, утврђено је да Тужилаштво нема организован информациони систем и да не постоји организациона контрола по овом питању. Такође, није креирана стратегија информатичког развоја, као ни процедуре за кориштење компјутера, заштиту података и прављење резервних копија, што све заједно утиче на повећање ризика неадекватног кориштења информационог система у раду.

Канцеларија за ревизију препоручује Тужилаштву да изврши анализу потреба у складу са свим специфичностима институције, те да креира развојну ИТ стратегију која би требала бити у сагласности са развојном стратегијом ICT-а (Independent Judicial Comission). Ова стратегија укључује повезивање Тужилаштва са осталим тијелима у Босни и Херцеговини.

У канцеларијама се користе рачунари који немају лиценциране софтвере, тако да се руководству Тужилаштва сугерише да одмах прегледа постојеће софтвере и да у случају набавке нових води рачуна о лиценцама. Такође је утврђено да са не посједује лиценцирана антивирусна заштита, нити организовану активност сачињавања резервних копија ,што може имати утицај на трајни губитак битних података у електронској форми.

Руководство треба подузети активности које се односе на сигурност информационог система. Неопходно је и успостављање система прављења резервних копија, како би се избјегао ризик од губитка битних података за функционионисање Тужилаштва. Такође, треба да успостави ефикасан систем управљања електронским подацима.

Пројектним планом ИСФУ-а није планирано да Тужилаштво буде повезано он-лине са Министарством финансија и трезора, комплетна документација се носи у Министарство на књижење, што обзиром да не постоји системска контрола ИСФУ система, представља ризик уноса погрешних налога.

Канцеларија за ревизију препоручује Тужилаштву да појача интерне контроле које се тичу уноса података, као и финансијско извјештавање, како би се смањио ризик уношења у систем погрешних или непостојећих фактура. Тужилаштво је дужно да у координацији са Министарством финансија и трезора пропише процедуре којима ће регулисати ову област.

2.2. Буџет и извршење буџета

Одобрени ребаланс буџета Тужилаштва за 2003. годину износио је 2.000.038 КМ, од тога за текуће издатке 1.447.383 КМ, а за капиталне издатке 552.655 КМ.

По завршетку пословне године Тужилаштво је остварило укупне трошкове у износу од 640.841 КМ, те извршило капитална улагања у висини од 127.621 КМ. Укупни издаци Тужилаштва износе 768.462 КМ што у односу на одобрени износ буџета представља остварење у износу од 38%. Овако низак проценат остварења буџета у 2003. години резултат је кадровске непопуњености (Тужилаштво је почело са радом 27.01.2003.г.).

ПРЕГЛЕД ОСТВАРЕЊА БУЏЕТА У 2003. ГОДИНИ

Р. Бр.	Врста расхода	Одобрено буџетом 2003. год.	Одобрено по ребалансу за 2003. год.	Рест. по одлуци СМ	Текућа резерва	Укупно буџет за 2003.год.	Извршење буџета за 2003.годину	Одступање (6-7)	Индекс (7/6)
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
I	Текући издаци	2.400.00	1.447.383	0	0	1.447.383	640.841	806.542	44,28
1.	Плаће упослених	1.590.422	657.636	0	0	657.636	462.811	194.825	70,37
2.	Накнаде трошкова запослених	287.678	129.535	0	0	129.535	45.482	84.053	35,11
3.	Путни трошкови	63.000	63.000	0	0	63.000	7.989	55.011	12,68
4.	Издаци за енергију	0	16.200	0	0	16.200	6.598	9.602	40,73
5.	Издаци за комуналне услуге	124.000	124.000	0	0	124.000	19.801	104.199	15,97
6.	Набавка материјала	47.000	47.000	0	0	47.000	29.477	17.523	62,72
7.	Издаци за усл. Прев. и горива	88.000	88.000	0	0	88.000	4.344	83.656	4,94
8.	Унајмљ. имовине и опрем.	0	2.112	0	0	2.112	0	2.112	0,00
9.	Издаци за текуће одржавање	65.000	65.000	0	0	65.000	9.914	55.086	15,25
10.	Издаци за осигурање	4.900	24.900	0	0	24.900	3.921	20.979	15,75
11.	Уговорене услуге	130.000	230.000	0	0	230.000	50.504	179.496	21,96
II	Текући грантови	0	0	0	0	0	0	0	0
III	Капитални издаци	0	552.655	0	0	552.655	127.621	425.034	23,09
1.	Набавка грађевина	0	0	0	0	0	0	0	0
2.	Набавка опреме	0	552.655	0	0	552.655	127.621	425.034	23,09
3.	Набавка осталих сталних сред.	0	0	0	0	0	0	0	0
IV	Програми посебне намјене	0	0	0	0	0	0	0	0
V	СВЕ УКУПНО (i - iv)		2.000.038	0	0	2.000.038	768.462	1.231.576	38,42
	Број запослених		31			31	16		

Уважавајући чињеницу да Тужилаштво у 2003. години није било у могућности адекватно планирати буџет, из разлога што је у овој години тек формирано и почело са радом, Канцеларија за ревизију препоручује Тужилаштву да убудуће планирању и извршењу буџета посвети пуну пажњу.

2.3. Рачуноводство

Извршили смо ревизију годишњих финансијских извјештаја Тужилаштва за 2003. годину, са посебним тежиштем на текуће издатке, капиталне издатке, попис, те прибавили довољно доказа за њихову оцјену.

2.3.1. Финансијски извјештаји

Ревизија је утврдила да финансијски извјештаји Тужилаштва не одражавају истинит и фер преглед за слиједеће позиције:

- Укупна вриједност активе на дан 31.12.2003. године треба да износи 272.974,67 КМ и иста се састоји од:

- стална средства - опрема	170.223,80 КМ
- стална средства - средства у припреми м/в	96.429,25 КМ
- инвестициона улагања у грађевинске објекте	11.928,12 КМ
- новчана средства – благајна	4.393,50 КМ

У Билансу стања исказана је вриједност активе у износу од 4. 393,00 КМ.

Такође смо установили да у Билансу стања нису исказани извори средстава у износу од 278.581,17 КМ.

- У извјештајима “Исказ о капиталним издацима и финансирању” и у “Годишњи исказ о извршењу буџета” погрешно су исказани подаци на конту Издаци за набавку сталних средстава у износу од 127.621 КМ, а требало је евидентирати износ од 136.338,12 КМ.
- У Годишњем извјештају о инвестицијама за 2003.годину погрешно су исказана укупно исплаћена средстава за инвестиције у износу од 127.621,00 КМ умјесто у износу од 136.338,12 КМ. На тај начин су издаци за инвестиције потцијењени за разлику у износу од 8.717,12 КМ.
- Ревизија је утврдила да Тужилаштво у пословним књигама није књижило средства донирана од Владе Шпаније. Ради се о донираним средствима процијењене вриједности од цца 125.000 КМ.

Канцеларија за ревизију препоручује Тужилаштву да без одлагања проведе потребне исправке књижења (на средствима и на изворима средстава) како би почетна стања у главној књизи за 2004. годину била истинита и тачна. Донирана средства евидентирати у пословним књигама у складу с рачуноводственим правилима и праксом.

Тужилаштво је дужно водити рачуноводство и сачињавати финансијске извјештаје у складу с рачуноводственим стандардима и начелима.

2.3.2. Набавка средстава

Ревизијом смо утврдили да су набавке сталних средстава, за тестирани узорак, књижене на расходе умјесто на стална средства. Наводимо сљедеће примјере набавке опреме на основу понуда број: 5/2003 у вриједности од 2.987 КМ и 128/2003 у износу од 3.794,00 КМ и рачун 68/2003 у износу од 1.100 КМ од фирме Клари.

Овим књижењима прецијењени су трошкови, а потцијењена су стална средства и извори сталних средстава. Такође смо установили да набавке нису књижене на основу оригиналне документације како то налажу рачуноводствена правила и устаљене праксе.

Канцеларија за ревизију сугерише Тужилаштву да сва књижења врши на основу оригиналне и вјеродостојне документације и у складу са рачуноводственим правилима и устаљеном праксом.

2.4. Попис средстава и извора средстава

Контролом извршеног пописа средстава и извора средстава за 2003. годину, утврдили смо да попис није у цијелости урађен у складу са устаљеном праксом и прописима који регулишу ово подручје. То се, прије свега, односи на сљедеће:

- Тужилаштво није донијело Упуство о начину пописа средстава и извора за 2003. годину.
- Комисија за попис није извршила попис обавеза Тужилаштва на дан 31.12.2003. године, иако је Одлуком о формирању заједничке комисије било наложено да се изврши и овај попис.
- Обрачун амортизације није вршен у складу са рачуноводственим стандардима. Амортизација је обрачунавана за цијелу годину не водећи рачуна о датуму набавке сталног средства.
- Пописне листе на којима је обрачуната амортизације нису збројене и није утврђен укупан износ обрачунате амортизације за пописана стална средства. Такође, обрачун амортизације није прокњижен у пословним књигама.
- У књизи сталних средстава, средства су уписана на појединим ставкама групно без ивентарних бројева. Тако је на редном броју 11. уписано 44 фотеле, или на редном броју 41. уписано је 24 РС рачунара без описа о каквом се рачунару ради.
- У књизи сталних средстава под редним бројем 46. уписана набавна вриједност телефонске централе је нижа од цијене која је плаћена фирми 'ПОЛЕТ' д.о.о. Сарајево. Рачуноводствени стандарди јасно су прописали да у вриједност сталног средства улазе сви трошкови који су везани за стављање тог средства у употребу.
- Такође је констатовано да комисија за попис није извршила сравњење стварног са књиговодственим стањем и исказала стварне вишкове и мањкове по попису. (Нпр. у књизи сталних средстава евидентирано 26 ћилима а у Отпремници добављача стоји 29 ћилима)

Канцеларија за ревизију препоручује Тужилаштву да детаљно анализира попис, усагласи стварно са књиговодственим стањем и проведе потребна књижења.

Тужилаштво је дужно проводити попис у складу са прописима који дефинишу ову област, са циљем да у годишњим финансијским извјештајима буде исказан истинит и фер преглед средстава, обавеза и потраживања.

3. КОРЕСПОНДЕНЦИЈА

Тужилаштву је дана 07.06.2004. године уручен Нацрт извјештаја о извршеној ревизији за 2003. годину, на разматрање и достављање евентуалних коментара и примједби на налазе ревизије. Тужилаштво је 15.06.2004. године доставило коментаре и примједбе на Нацрт извјештаја о извршеној ревизији за 2003. годину. Ревизији нису достављени нови докази које ревизија није имала на увид приликом сачињавања Извјештаја и изражавања мишљења о извршеној ревизији.

**вршилац дужности генералног
ревзора**

Самир Мушовић

замјеник генералног ревзора

Драган Кулина